

IGAZSÁGÜGYI MINISZTER

Iktatószám: XX-AJFO/188/2019./2.
Hivatkozási szám: IV/00743/2019.

[REDACTED]
részére

Alkotmánybíróság
Budapest
Donáti u. 35-45.
1015

Tárgy: a IV/00743/2019. számon érkezett indítvánnyal kapcsolatos jogi vélemény

[REDACTED]

A tárgybeli ügyben az alkotmányjogi panasz indítványozója az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 27. §-a alapján a Fővárosi Törvényszék 24.K.700.028/2018/8. számú ítélete és a Kúria Kfv.VI.37.955/2018/2. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kéri az Alkotmánybíróságtól. Az indítványozó továbbá kéri a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: régi Pp.) 340/A. § (2) bekezdés b) pontja és 271. § (1) bekezdés e) pontja alaptörvény-ellenességének megállapítását és alkalmazásának kizárását az Alkotmánybíróságtól.

A felülvizsgálati eljárásban a Kúria azért utasította el a felülvizsgálati kérelmet, mert a régi Pp. 340/A. § (2) bekezdés b) pontja szerint nincs helye felülvizsgálatnak bírságot kiszabó ügyekben, ha a közigazgatási határozatban megállapított bírság összege az egymillió forintot nem haladja meg. A felülvizsgálati kérelem tárgyában hozott végzés ellen a Pp. 271. § (1) bekezdés e) pontja a felülvizsgálati kérelem előterjeszthetőségét kizárja, amelyre tekintettel az indítványozó a Kúria végzése ellen felülvizsgálati kérelmet nem tudott előterjeszteni. Az indítványozó szerint a Kúria olyan törvényi rendelkezéseket alkalmazott, amelyek nem az indítványozó által előterjesztett felülvizsgálati kérelem elbírálására vonatkozik.

Az indítvány által támadott jogszabályi rendelkezésekkel összefüggésben jogi véleményemről az Alkotmánybíróságról 2011. évi CLI. törvény 57. § (1b) bekezdésére tekintettel az alábbiak szerint tájékoztatom.

I. A régi Pp. 340/A. § (2) bekezdés b) pontjában foglaltakkal kapcsolatos megállapítások

A régi Pp. 340/A. § (2) bekezdés b) pontjában foglaltak tekintetében az indítványozó kifejti, hogy az ügyvédekről szóló 1998. évi XI. törvény (a továbbiakban: Ütv.) 38. § b) pontja alapján alkalmazható „pénzbírság” fogalma nem tartozik a régi Pp. 340/A. § (2) bekezdés b) pontjában foglalt „bírságot kiszabó” ügy fogalmi körébe. Az indítványozó kifejti továbbá, hogy álláspontja szerint az Ütv. 38. § b) pontja alapján a rá kirótt pénzbírság nem közigazgatási szankció jellegű, így arra nem alkalmazható a régi Pp. rendelkezése.

Ezzel összefüggésben hangsúlyozni szükséges, hogy a szavak általánosan elfogadott jelentése alapján is megállapítható, hogy a „bírságot kiszabó” kifejezés nagyobb halmazként magában foglalja értelemszerűen a „pénzbírság” fogalmát is.

A bírságot kiszabó ügyekkel kapcsolatban megállapítható, hogy a régi Pp. külön is kitér a „közigazgatási hatósági ügyben”, vagy a „bírságot kiszabó határozatban” megállapított fizetési kötelezettségre [rég Pp. 340/A. § (2) bekezdése]. Ebből kiindulva, már a törvény szövegéből is megállapítható, hogy „bírság” alatt nemcsak a közigazgatási jellegű ügyben, hanem bármely egyéb ügyben, határozatban kiszabott bírságot is érteni kell, ha azzal kapcsolatban jogszabály bírósági felülvizsgálatot ír elő.

Az Ütv. 60. § (5) bekezdése szerint „*a másodfokú határozat ellen az eljárás alá vont ügyvéd, a képviselője és a kamara elnöke a kézbesítéstől számított 30 napon belül a közigazgatási perekre (Pp. XX. fejezet) irányadó szabályok szerint bírósághoz fordulhat.*”. Tekintettel arra, hogy maga az Ütv. is a régi Pp. XX. fejezetének a közigazgatási perekre vonatkozó szabályaira utal, megállapítható, hogy a kiszabott pénzbírsággal kapcsolatban a régi Pp. 340/A. § (2) bekezdése alkalmazandó.

II. A jogorvoslathoz való jog és a felülvizsgálat

1. Az alkotmányjogi panasz indítványozója a régi Pp. 340/A. § (2) bekezdésében foglaltakkal kapcsolatban sérelmesnek találja továbbá, hogy az Ütv. 38. § b) pontjában foglalt pénzbírság maximális összege az Ütv. 39. § (1) bekezdése, és *a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről* szóló 2012. évi II. törvény 11. § (1) bekezdése¹ alapján nem haladhatja meg az egymillió forintot, következésképpen, az Ütv. 38. § b) pontnak megfelelően kiszabott pénzbírsággal kapcsolatban hozott határozatok felülvizsgálata a törvény alapján kizárt.

A régi Pp. 340/A. § (2) bekezdés b) pontjában foglalt szabályt, az igazságügyi és közigazgatási tárgyú törvények módosításáról szóló 2012. évi CXVII. törvény (a továbbiakban: Módtv.) vezette be a régi Pp. rendelkezései közé. A Módtv. indokolása alapján megállapítható, hogy az értékhatár bevezetésének célja az volt, hogy a Kúria elé a közigazgatási határozatok bírósági felülvizsgálata keretében se érkezenek egy meghatározott értékhatár alatt ügyek, összhangban a vagyoni jogi ügyek tekintetében irányadó szabályozással, vagyis, hogy a Kúria, mint az igazságszolgáltatási hierarchia csúcsán álló felülvizsgálói fórum elé csak a jelentősebb értékű ügyek kerüljenek.

Az indokolás a felülvizsgálat értékhatárhoz kötését mind a nemzetközi gyakorlatban, mind a magyar polgári eljárásjog történetében ismert intézményként azonosítja. Utal arra, hogy az

¹ „11. § (1) A pénzbírság legalacsonyabb összege - e törvény eltérő rendelkezése hiányában - ötezer forint, legmagasabb összege százötvenezer forint, szabálysértési elzárással is büntethető szabálysértések esetén háromszázezer forint.”

Alkotmánybíróság többször vizsgálta a felülvizsgálat értékhatárhoz kötésének alkotmányosságát, és azt nem találta alkotmányellenesnek.²

Az Alkotmánybíróság értelmezésében a jogorvoslathoz való alapjog alkotmányos védelmi köre csak a rendes jogorvoslatokra terjed ki. Az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében meghatározott jogorvoslathoz való jog csak azt a követelményt támasztja, hogy az első fokon meghozott érdemi bírói döntésekkel szemben magasabb fórumhoz lehessen fordulni, illetve a hatósági döntésekkel szemben biztosított legyen a bírói út {összefoglalóan: 36/2013. (XII. 5.) AB határozat, Indokolás [60]}.

Az Alkotmánybíróság fennállása óta több határozatban is vizsgálta a felülvizsgálat és a jogorvoslati jog összefüggéseit. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata azt az álláspontot alakította ki, miszerint a felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, az alkotmányosan megkövetelt rendes jogorvoslaton túlmenő jogorvoslati lehetőség, ezért a törvényhozónak teljes szabadságában áll ennek tartalmát és korlátait megállapítani [1/1994. (I. 7.) AB határozat, ABH 1994, 29, 38.]. Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény hatályba lépését követően is fenntartotta korábbi gyakorlatát, mely alapján „*a felülvizsgálat – mint rendkívüli jogorvoslati forma – az alkotmányosan megkövetelt rendes jogorvoslaton túlmenő jogintézmény, így az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdéséből nem vezethető le a felülvizsgálat lehetőségének kötelező biztosításában testet öltő jogalkotói kötelezettség, így a jogalkotót a tekintetben is széles mérlegelési jog illeti meg, hogy milyen esetben biztosít lehetőséget a felülvizsgálati eljárásra, illetve milyen módon határozza meg tartalmát, korlátait*” {3245/2018. (VII. 11.) AB határozat, Indokolás [27]}. A felülvizsgálat intézménye tehát a jogerős határozat ellen igénybe vehető rendkívül jogorvoslatot teszi lehetővé, a törvény által megszabott, eleve korlátozott körben.

Míndezekre tekintettel megállapítható, hogy a jogorvoslati jog már a felülvizsgálat előtt igénybe vett jogorvoslati lehetőségekkel kimerül, míg a felülvizsgálat, mint a jogalkotó által biztosított rendkívüli jogorvoslati lehetőség alkotmányosan korlátozható a jogalkotó által védendőnek tartott egyes társadalmi érdekek mentén.

A fentiek alapján hangsúlyozandó, hogy a Kúria felülvizsgálati eljárása nem az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében rögzített jogorvoslathoz való jog biztosítása. Jelen ügyben egyedül az Ügyvédi Kamara döntése ellen szükséges az Alaptörvény alapján (bírói) jogorvoslat, amely a jogalkotó által már biztosítva van. Fontos különbséget tenni a között is, hogy míg az Ügyvédi Kamara döntése ténylegesen kötelezettséget állapít meg (az indítványozó jogát/jogos érdekét érinti), addig a közigazgatási és munkaügyi bíróság ennek a döntésnek jogszerűségéről hoz döntést, vagyis a bírósági ítélet nem sértheti közvetlenül jogát vagy jogos érdekét, mivel a kiszabott bírság jogalapját a kamarai döntés szolgáltatja. A felülvizsgálati eljárás nem az Ügyvédi Kamara határozata, hanem a közigazgatási és munkaügyi bíróság döntése ellen irányul, tehát egy olyan bírósági ítélet ellen, amely ellen az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése alapján nem kell további jogorvoslatot biztosítani, hiszen a jogorvoslat elleni jogorvoslati jogról az Alaptörvény nem szól. Ellenkező feltételezés elfogadása esetén gyakorlatilag mind a hatósági, mind a bírósági döntéshozatal ellehetetlenülne, mivel lehetetlen lenne jogerős döntést hozni, a jogorvoslathoz való jog

---

² 286/B/1998. AB határozat (ABH 1999, 671.), 787/D/1999. AB határozat (ABH 2001, 1090.), 663/D/2000. AB határozat (ABH 2003, 1223.)

kiüresedne és „circulus vitiosus”-szá válna. Emiatt nem lehet helytálló az indítványozó azon sérelme, miszerint a Kúria felülvizsgálati kérelmet elutasító határozatával szemben nincs lehetősége jogorvoslattal élni.

2. Az alkotmányjogi panasz indítványozója azt is sérelmesnek tartja, hogy a régi Pp. 271. § (1) bekezdés *e*) pontja alapján a Kúria határozatával szemben nem lehet jogorvoslattal élni. A régi Pp. 271. § (1) bekezdés *e*) pontja általánosságban kimondja, hogy nincs helye felülvizsgálatnak, ha a határozatot a Kúria hozta.

Az Alaptörvény 25. cikk (2) bekezdése alapján: *„A rendes bíróságok döntenek büntetőügyben, magánjogi jogvitában és törvényben meghatározott egyéb ügyben. A rendes bírósági szervezet legfőbb szerve a Kúria, amely biztosítja a rendes bíróságok jogalkalmazásának egységét, a rendes bíróságokra kötelező jogegységi határozatot hoz.”*

Az Alaptörvény szerint a Kúria a legfelsőbb ítélkező fórum, így nincs további fórum, amely egy további fellebbezési jellegű jogorvoslatot elbírálna. Az pedig a magyar polgári perorvoslati rendszerben nem elfogadható és a jogállamisággal is ellentétes megoldás, hogy ugyanabban az ügyben azonos bíróság két különböző szinten hozzon határozatot. A Kúria ugyanabban az ügyben nem hozhat két jogorvoslati szinten határozatot.

3. A Kúria elé terjesztett felülvizsgálati kérelem hivatalból történő elutasításával kapcsolatban az indítványozó azt is sérelmesnek tartja, hogy a döntés meghozatalára – kérelme ellenére – tárgyaláson kívül került sor. Tekintettel arra, hogy az indítványozó jogszabály alaptörvényellenességére e körben nem hivatkozik, ezért alkotmányossági szempontból észrevétel nem teszék, ugyanakkor indokoltnak tartom a tárgyalás mellőzése jogszabályi alapjainak bemutatását.

Az indítványozó által hivatkozott régi Pp. 274. § (1) bekezdése szerint a Kúria a felülvizsgálati kérelmet tárgyaláson kívül bírálja el, kivéve, ha a felek bármelyike tárgyalás tartását kéri, vagy a Kúria a tárgyaláson való elbírálást szükségesnek tartja. Végzés ellen benyújtott felülvizsgálati kérelem esetében tárgyalás tartása nem kérhető.

Ezzel összefüggésben megemlítem, hogy a régi Pp. 274. § (4) bekezdése alapján *„a felülvizsgálati tárgyalásra a 247. §-ban foglalt rendelkezések kivételével a fellebbezési tárgyalás szabályai megfelelően irányadóak”*.

A régi Pp. fellebbezési tárgyalásra vonatkozó 243. § (1) bekezdése szerint a fellebbezési tárgyalást a tanács elnöke csak akkor tűzi ki, ha a 240-242. §-ok alkalmazására nincs ok.

A régi Pp. 240. § (1) bekezdése rögzíti, hogy a másodfokú bíróság utasítja el hivatalból a fellebbezést, ha azt már az elsőfokú bíróságnak is meg kellett volna tennie, de ez nem történt meg, ezzel összefüggésben a 240. § (1) bekezdése utal a 237. §-ra. A 237. § alapján az elsőfokú bíróságnak hivatalból el kell utasítania a fellebbezést, ha a határozat ellen a fellebbező nem élhet fellebbezéssel.

Az idézett jogszabályi helyek alapján megállapítható, hogy a felülvizsgálati eljárásban a fellebbezési tárgyalás szabályait alkalmazni kell. A fellebbezési tárgyalás szabályai szerint tárgyalás kitűzésére csak akkor kerülhet sor, ha nincs helye a fellebbezés hivatalbóli elutasításának. Ezeket a szabályokat a felülvizsgálati eljárásban is alkalmazni kell az utaló szabály folytán, vagyis a felülvizsgálati kérelem hivatalból történő elutasítására tárgyaláson kívül kell, hogy sor kerüljön.

III. Összegzés

A fentiekben bemutatott indokok alapján a régi Pp. 340/A. § (2) bekezdés *b)* pontja, valamint a régi Pp. 271. § (1) bekezdés *e)* pontja álláspontom szerint nem ütközik az Alaptörvény rendelkezéseibe.

Kérem tájékoztatásom szíves elfogadását.

Budapest, 2019. szeptember 27.

Tisztelettel:

dr. Varga Judit